

tical ens durà a un punt on el pou, tot perdent verticalitat i amplada, pren una nova direcció, que ja no tornarà a variar fins la màxima cota penetrable situada a 54 m de profunditat.

En aquest punt s'hi troben una gran quantitat d'ossos i restes de bestiar, deixant-se sentir a partir de -30 m i fins al fons una forta pudor que fa que l'exploració sigui en aquest aspecte, ben desagradable.

Antoni Rocfàs

Ormaizorreta Leizea II. El primer "500"

L'avenc d'Ormaizorreta II es troba situat a la Serra de l'Aralar, a 1.190 m d'alçada sobre el nivell de mar i a molts pocs metres de la delimitació de Navarra amb Euskadi, en una zona coberta de boscos i prats de gran bellesa.

La visita a aquesta cavitat ja feia temps que ens volta-va pel cap, però no trobàvem mai l'oportunitat per efectuar una sortida tan llarga, que requereix un mínim de tres dies per a poder efectuar-la amb tranquil·litat. Per fi aprofitant la festivitat de la Segona Pasqua, decidim intentar-ho conjuntament amb dos companys del GES del Club Muntanyenc de Terrassa.

En aquesta ocasió i malgrat trobar totes les cordes que serveixen per a davallar els diferents pous ja instal·lades, la qual cosa permet agilitzar moltíssim l'exploració, podem arribar només fins a la cota -300; aquí, un parell de circumstàncies adverses ens recomanen tornar enrere i així després de 8 hores tornem a sortir a l'exterior amb una ferma decisió: tornar-hi.

Aquest cóp l'oportunitat no es fa esperar tant i durant el mes d'agost ens proposem per segona vegada atacar la cavitat. Ara la Montserrat i en Manel, els nostres amics de Terrassa, no vénen amb nosaltres i com tan-tes altres vegades compartiré l'exploració amb en Toni Torra.

Toquem diana a 2/4 de 5 del matí. Pensem que la durada d'aquesta exploració pot ésser d'unes 17

hores i per tant ens convé matinar. Sortim dels sacs i dins de la tenda, mig adormits encara, ens comencem a vestir; mengem sense gana i ens dirigim cap a l'avenc.

La nit és molt fosca i ja durant la curta caminada d'aproximació ens cal encendre els llums frontals. Uns 15 minuts de camí a través del bosc ens porten a l'avenc. Instal·lem una corda de 49 m en un gran arbre inclinat damunt de la boca i a 3/4 de 6 del matí iniciem la davallada. Als pocs metres ens cal reinstal·lar una plaqueta clavada a la roca per tal d'evitar el frec de la corda amb una aresta. En pocs minuts ens trobem tots dos a la base d'aquesta primera vertical de 30 m i ens disposem a introduir-nos per la galeria descendent, per la qual hem d'avançar amb precaució a causa de què es troba molt relliscosa; arribem al primer passamà de corda, que porta a un petit pou seguit d'una galeria tallada per un altre pou, i després de flanquejar una sala a mitja alçada assegurats a un passamà, ens trobem a l'entrada d'un pas estret on llegim, gravat a la roca: "Ya falta menos"; després una sèrie de pous ens situa a la 1a. estació termomètrica, mirem el termòmetre: 5°C; ens entra fred de cop. Seguim per un estret meandre inclinat que ens porta a una nova sèrie de pous. Un cop baixat el darrer, ens trobem a -300 m. En aquest lloc vàrem abandonar el mes de maig, però aquesta vegada seguim endavant. Després d'un nou pas estret, una llarga galeria descendent, on sovint ens trobem amb petits ressals, alguns d'ells equipats amb cordes fixes per tal de facilitar la seva superació, ens porta a la tercera sèrie de verticals de l'avenc; així pous d'11, 6, 8, 6 i 14 m respectivament, ens permeten ultrapassar la cota -400 m.

Aquí comença la part de desenrotllament més horitzontal de la cavitat. Avançant per un meandre amb molta dificultat a causa de la seva estretor, per fi desemboquem a la "Sala de la Colada", de proporcions mitjanes, però que a nosaltres ens sembla molt gran comparativament amb els darrers metres recorreguts. A partir d'aquí progressem per un nou meandre que ens ha de dur ja als dos darrers pous de 10 m; comencem a sentir la remor del riu que solca el fons de l'avenc, baixem el darrer d'aquests dos pous

ORMAZORRETA LEIZEA II SIERRA DE ARALAR - NAVARRA

CROQUIS V. FERRER | G.E.S. del C.M.B.
M. CANO

F. NAVARRO | G.E.S. del C.M.T.
J. PLADEVEYA
J. FREIXA
Abril 1982

513 m.p. 1.200 m.l.

Dibujo V Ferrer

